

Béts.

Májusnak 28-dikán, délelőtti 11 órakor érkezett vissza *Laudon* Fő Vezér, *Morva* Országból; még most is itt vagyon, friss egészségben: hanem Adjutántját, Ob. *Hiller* Urat, mindjárt akkor vissza küldötte a' Sereghez.

A' F. Királyné, N. Mélt. Gr. *Károlyi* Antalné ő Excell. ját választotta ki Magyar Köntöseinek Elkészíttetőjéül, és Testére való Felalkalmaztatójául. Ezen foglalatosság igen ditsősféges, és annál kedvesebb az említett Nagy Magyar Dámának; hogy az által most ismét új szerentséje lehet, Hazájához eleitől fogva viseltetett szives buzgóságát kiváltképpenvaló erőben meg bizonyítani. Azért is különös készséggel áldozza fel egész napi fáradozását a' F. Királynénak mind addig, míg az említett Felsőnek minden Magyar Ruhái el nem készülnek tökéletesen.

Májusnak 3-dikán, *Morva* Országnak az *Olomutzi* Kerületében fekvő *Römerstadt* nevezetű Városa, a' Templomon, Papi Udvaron, Oskolán és az alsó külső Városon kívül, két óra alatt lángok' prédájává lett. Öt személyek is oda égtek; 's még ezeken kívül sokakban tett kárt a' tűz. Leg alább 798 Lelkek epekednek, utolsó szükségre lett jürásokon, kiknek gyászos esetét illő, hogy

Y y

fzi.

szivére vegye minden, a' ki Einbernek nevezi magát. A' tűz egy Szolgának gondatlansága miatt esett.

Májusnak 11-dikén vitte el nagy pompával maga Leveleit a' Szász Nemzet, az Ország Leveles-Házából, a' *Szebeni Tanács Házba*. Az ezen fényes alkalmatosságra készítettett Zászlók illy irással ékeskedtek: *Privilegia Nationis Saxonicae, reddita anno 1790. die 11. May. In Privilegiis Securitas.*

Az *Oláh Országi Tudósítások* fzerént, *Gen. Kray*, a' *Mayersheim* Brigádaját is álrál vette, mellyhez képest az ezentúl Kormányozása alatt lévő nép, 3 Osztály *Tosk. Húzfárok*ból, 1 Osztály *Szavoja* Dragonyosokból, és az első 's 2-dik *Oláh gyalog Reg.* nek 4 Batalionjaiból áll. Ezen Sereg az el múlt hónapnak 8. és 9-dik napjain indúlt a' *Tisa* és *Uda* nevű helyeknél ki mért *Táborába*, az *Ólt* vize mellé, hogy onnan visgálódjon minden felé, ha vallyon nem szándékozik e' az ellenség, *Fekete Gyergyó*'s *Bodon* ellen dolgozó Seregeinket valamerről meg lepni.

Magyar Ország.

Hogy a' Haza, kebeléből származott Bajnok Magzatait — ezeket a' *Bellóna*' Szülötjeit — de *Pallasnak* is Neveltjeit — nem
tsak

tsak úgy nézheti, mint a' külső erőszak ellen való hív Óltalmait; hanem, mint belső Virágzásának is hathatos Eszközeit; a' Magyar Litteraturának Gyarapítóit — és ez által, ama' minden Státusok' belső ellenségén — a' közönséges tudatlanságon való Győzedelmeskedtetőit: annak, mi magunk élő példái és háládatos Tanúi vagyunk. Mert valahányszor Hazánk' Javára erányzott szívés törekedésünknek példás Előmozdítóit forgatjuk eszünkben: (és ezt gyakran tselekeszük) mind annyiszor lehetetlen, hogy, — nagy tiszteletnek, 's a' Haza' és magunk' nevében tartozott háládatosságnak indulatival ne telylyünk el a' *Boros, Bora, Ettingshausen, Festetics, Gombos, Gvadányi, Keglevits, Mészáros, Nemes, Otskay, Péterfi, Podmanitzky, Ternyei*, 's más fok ilyen nagy és kedves nevezetekre.

Tapasztaltatta közelébb ama' nagy Vitéz — *César*-nak kétszeres Másfa *) — Generál *Fábry*, egy Tudós jó Hazafival, *T. Bertits*

Y y 2

Fe-

---

*) *César*, mint maga is tanúlt Úr, nagy Betsülője 's Szeretője volt a' Tudósoknak. — Gen. *Fábry* is a' *Pontusi* Királyt, egy rajta való menetellel megrott. *César* szavai ezek: *Veni, vidi, vici*. Nem de nem szájára vehette e' Gen. *Fábry* is *Gladuóba*

Ferentz, Pétsi Püspökség' Megyéjébéli Pap
 Úrral: hogy egy Magyar Vezér, *Scipiokat*
 és *Metzénásokat* egyesít maga Személyé-
 ben. Történt, t. i., hogy az említett Tifz.
 Úr, fontos Magyar Versekre foglalta a' győ-
 zedelmes Magyar Sereg' ditső tetteit, 's szép
 Verseit az azoknak méltó Tárgyai között
 Generál *Fábryval* is közlörte: ki is minémü
 indulattal fogadta el az érdemes Versszerző
 által lett meg tisztelretését mind magának,
 mind Vitéz Társainak; 's hogy' kívánta a'
 Tudós Hazafinak Nyelvünk' élesztgetésében
 való nemes iparkodását meg jutalmaztatni:
 azt, ezen maga valóságában ide ikratott Le-
 veléből a' Generális Úrnak, mellyet Tifzndő
Bertits Úrhoz bortsátott, bőven meg lehet
 itélni:

„Tisztelendő Szent Atyám,
 Kedves Földi Uram!

A' nékem küldött szép Magyar Verseit
 Atyaságodnak, minden tisztelettel vettem.
 Ebbéli rólam való Hazafiúi szives meg em-
 lékezését nem csak nagyra betsülöm; hanem
 igen szépen meg is köszönöm. A' nagy di-
 tséreteket, mellyeket tsekély tselekedeteim-
 nek

---

lett diadalmas bé férkezésekor, ezen rövid ki-
 mondású; de sokat magokban foglaló Igéket:
Likertem, láttam, győztem.

nek benne fel jegyzeni tettett, kérem, ne erőtelen személljemnek, hanem egyedül csak annak, a' ki a' Seregek' Ura, és meg foghatatlan kegyes Kormányozója, tulajdonítsa drága Földi Uram: Valóban mondhatom én is, kedves Hazámmal együtt, Atyaságod' szavair: *Órülljön Péts Városa, hogy olly tanúlt Embernek, mint Atyaságod, életet adott.* — Ezen ide rekesztett, a' *Jassy, és Cládovai* kevés nyereségemből öszve gyűjtött tsekély ajándékot, (Ez, egy 50 forintos Bankó-Tzedula volt.) kérem, vegye T. Atyaságod olly kedvesen, mint én szép Verseit olvastam, és emlékezzék meg arról ezentúl is Istenhez ajánlandó Könyörgéseiben, a' ki magát itten alá írja

Atyaságodnak

igaz köteles Szolgája

Lugos 2. Apr. 1790.

Fábry Gen. m. k.⁶⁶

A' Generál Úr' Nagylelkűségét következő Írással hálálta T. Bertits Fer. Úr:

„Kegyelmes Uram!

A' közelébb érkezett Postán, ezen folyó hónapnak 13-dik napján vettem a' kegyelmes Úrnak Levelét, olly igékkal, és ki fejezésekkel betseskedő Levelét, mellyet csak egy nemes és érzékeny Magyar Szív diktálhatott. Valahányszor eszembe jutratom azon nagy le tartását, azon méltatlan személljemhez való mély le erefzkedését, az Isteni Gondviseléshez ájtatos ragaszkodását: mind annyiszor bámulok, el pirulok, 's fel buzdulok rajta! Már nem tsudálom, hogy az,
a' ki

a' ki ilyen erköltsökkel fel van fegyverkezve, olly tsudát teher az ellenségen. — Hát az érdemtelen szolgálatomnak 50 forintokkal lett meg jutalmaztatásának emlékezete, mitsoda indúlatot gerjeszt bennem? Alig talállok szókat, annak meg magyarázására. Ez már sok, kegyelmes Uram! — — Én soha sem foghatom meg, miképpen adhattam arra leg kissebb okot is: holott tudom, hogy semmi érdemem reá; — ugyan azért soha annyi lelkem nem lett volna, hogy azt el mertem volna fogadni, ha saját érdememet tekintettem volna, nem pedig a' kegyelmes Urnak ingyen gazdálkodó Nagylelkűségét. Tsak üres, és pusztá Levele is a' kegyelmes Urnak olly jutalom lett volna, mellyet meg nem érdemlettem, és alig bátorkodtam reményleni. Én még Misés nem vagyok; Pünkösdre fogom mondani az első Sz. Misémet, mellyben, a' mint a' több Áldozatimban is, hogy azontúl meg emlékezni nem lések feledékeny, fogadhatom; de hogy meg becsülhetetlen jó szívűségét valaha vissza fordithassam, szükség, hogy annak végbe vite lére elégtelennek, szükség, hogy végső lehellertemig adósnak ismérjem magamat. Tetsék vélem, mint szolgájával, tellyes bizodalommal parantsolni; én azt fogom leg nagyobb szerentsémnek tartani, ha a' mint el nevezésemmel, úgy tselekedetemmél is meg bizonyíthatom, hogy vagyok

Kegyelmes Földi Uramnak

Tökélleres Szolgája
Bertits Ferentz,
Pérsi Püspökség
Megyebéli Pap.

Ezen hónapnak 17-dikén útasította hoz-
zánk, felső Olasz Országának *Pávia* *) nevű
Váro-

*) *Pávia*, *Pápia* vagy *Ticinum*, Lombardiának a³ Mediolánumi Hertzegségben fekvő nevezetes Váro-
rosa. Utolsó az Austriai Birodalomban; úgymint
a' mellyen túl osztán a' Szardíniai és Génuai Tar-
tományok vagynak. Az úgy nevezetett Colle-
gium Imperiale Germanico-Hungaricum-ot József
Tsászárral vitte oda Romából 1782. eszt. A' Ma-
gyar nevendék Papokat, kik oda mennek tanulni,
egyenest a' Felsőség szokta meg nevezni. Arany
Numismát viselnek nyakokban. Az említett Col-
legiumon kívül vagynak még; más 13 Kollégium-
ok, mellyek az Universitást formálják, azt az
Universitást, a' mellyet még a' 8-dik Százban
Nagy Károly Tsászárral fundált; IV. Károly pedig
jobb karba állított, és a' melly 1770-dikben,
Kormányozója Firmián Grófnak közbenjárására,
ugyan csak derekas és virágzó állapotba helyhez-
tetett. — *Ticinum* arról is emlékezetes, hogy
V. Károly Tsászárral ott fogta el IV. Ferentz Fran-
tzia Királyt. Ezen történetre tölözván, adott
egy Dáma a' meg nevezett Királynak kétség ki-
vül nem igen kedves Feleletet; de a' mellyet,
minthogy maga keresett, csak el kellett szen-
vedni. Történt, tudni illik, hogy a' Király azt
kérdi a' Dámától, a' ki valaha *Vénus* — de mar
akkor *Vénus* — volt: Mikor jött baxa az Affzony
a' Szépség' Országából? mellyre a' Dáma minden
gondolkozás nélkül így felelt: Mikor Felsőged
Ticinumból!

Városában tanuló Erdélyi nevendék Pap, T. Cseresnyés András Úr, betses Levelét, mellyet valamint mi igaz hazafiúi érzékenységekkel olvastunk: úgy reményljük, hogy annak ide való iktatásával, méltó kedvesféget találunk jó Hazánkfiái előtt: „Ezen folyó hónapnak 11-dik napján érkezék el *Páduából*, a' *Hadi és más nevezetes Történeteknek* már régtől fogva ott hevertt Első Szakassza, a' gyönyörű Képekkel együtt. Ezeket mind a' papiros, mind a' színlés igen különböztette a' többektől.) *Hire* esvén a' Kollégyiomban ezen szerentsés Történetnek, öszve futottak minden Társaim a' Szobámba. Kedves Hazámfiái, ki mondhatatlan örömmel; az Idegenek pedig nagy bámúlással szemlélték ezen Képeket, főképpen a' Húszárok' *Oszlopot*. Említett Társaim még nállam voltak, midőn eljőve a' Városbéli leg első Képiró, a' ki, a' meg boldogúlt Tsászárért tartandó halotti Pompára (melly 14-diken végbe is ment igen felségeffen) most éppen itt a' Kollégyiomban az úgy nevezni szokott *Castrum Dolorison* dolgozott volt. Ez, minekutánna gondos szemekkel vizsgálta volna fok ideig az *Oszlopot*: magyarázatjának tőlünk való figyelmetes hallása mellett; és *Orsovát*: igen ditsérte mind a' gyönyörű gondolatokat; mind a' szép munkát. Így ítelt az *Universitás' Metz-tzője* is. A' *Laudon és Hadik Képeit* is fokáig

káig nézkélte nagyobbító üvegen. A' Húszá-
 rokat, mind meg annyi Generálisoknak gon-
 dolta. Még azon nap fokban jöttek hozzám
 az Olasz Kispapok, és a' Városon, 's más
 Kollégyiomokban lakozó Deákok között; kik-
 nek mindnyájoknak igen tettettek ezen drá-
 ga Képek. Eggy a' Kollégyiom Elöljárói
 között, így szóllott a' többek' hallottára: *A'
 Magyarokat, az illyen Mesterségben, tu-
 datlanoknak tartják más Nemzetek; de eb-
 ből ki tettik, melly helytelenül ítélnek fe-
 lőlök.* Az ide való tudós Professzoroknak
 nagyobb része is látta a' Képeket, kik azo-
 kat, mind a' ki gondolásra, mind a' készít-
 tésre nézve, tökéllereffeknek ítelték: pedig
 ezek o'ly nagy Emberek, a' kik az efféle Mun-
 kákról jó ítéletet tudnak hozni. Ezután hire
 futamodván a' Városon is, minémű Kints
 érkezett volna hozzám, egy Nagy *Marchez-*
 nek a' Házához el kérttek; holott is másfél
 napig voltak: mivel azon napon Innep lévén,
 számos Uraságok jelentenek meg nálla, kik-
 nek rendre mutogatta. Még azután kérszer
 vitte bé a' Társaságba, a' hol egy jelenlévő
 Katona Tiszt, mind meg magyarázta az Olasz
 Uraságoknak, az Ágyúk', és Tüzi Testek'
 Rajzolatjait; és ezen Eszközök' tökélleres el-
 találásáról szép ditséreteket tett. A' Húszá-
 rok' Oszlopa pedig, a' több Képekkel egy-
 gyütt,

gyütt, *Brávó* kiáltással egyesített tapsolást érdemlett az egész Társaságtól. Egy szóval, valakik látták — látták pedig igen sokan — mind tsudálva szemlélték, 's nagyon magasztalták. Az Oszlopot egy nagy Házhoz által engedtem. A' *Marchéze* leg ottan üveg alá tsináltatta, 's a' Házánál feles számmal megforduló Idegeneknek és Városbélieknek örömmel mutogatja. Kért, hogy hozatnék még néki egy Oszlopot. Édes örömezt vennének mások is, ha szolgálhatnék nekik vele; sőt el kelnének átallyában a' több Képek is. — Hát magáról az Irásról mit mondjak? — Be dugtam tsak mutatójával is az Olaszoknak szájokat, a' kik eddig a' Magyar Nyelvet, pallérozatlan durvasággal vádolták, 's egy olly goromba és alkalmatlan nyelvnek tartották, a' mellyen nem tsak írni; de még okossan sem lehet beszélni — a' mellyre újj alkalmatosságot vettek ide jövelelemmel abból, hogy majd ki tört a' szájok, midőn a' nevemnek első részetskéjét próbálgatták ki mondani. — Úgy gondolkoztak, hogy Nemzetünknek a' Deák nyelv inkább anyai nyelve, mint a' tulajdonképpenvaló Magyar Nyelv; azon okból is, mivel itten lévén a' *Gréven* Hufzárjai M. Therésia idejében, a' *Frantziák* és *Spanyolok* ellen, még tsak a' Közemberek is folyvást beszéltek Deákul:
hol-

holott itt a' leg tudóssabb Emberektől sem telik a' ki; azért mondották nekünk is Olaszországban való útazásunkban, sok értelmes Emberek: *Könnyű néktek olly sebességgel beszélni deakúl: mivel szűletett Nyelvetek az.* --- Már egészen másképp' itélnék. — Által fordítottam a' Rekrorunknak, a' T. Szabó Dávid Úr' gyönyörű Verseit; úgy nem külömben a' Magyar Korona' Bétsből lett le indításának fontos elő adását 's több efféléket — igen meg ditsérte, a' szép gondolatokról 's nagyon hangzó szókról. Már nem kéntelenítettém többé azon bal itélet tételeket is, szivemnek nagy keserűségével, el nyelni, a' millyeneket széltire tettek az Olaszok ditső Nemzetünkről. — Sokszor kellett az úton hallanom: *A' Magyar egyebet nem tud, hanem ölni 's vágni.* Ha kivált a' hozzájok mindenfelől járó Irásoknak olvasása ismét újra más gondolatokat nem öntene beléjek; úgymint a' mellyekben olly fekete szinekkel festetik le kedves Nemzetünk: hogy azok még a' felöle leg jobban Gondolkodtakat is hamar ki verik az eszekből. Nevezik a' Magyar Nemzetet: Fejedelméhez való kötelességét nem tudónak, 's mások' gyűlölöjének; úgy nem külömben nagy lelkű Hazánkfijainak, a' Nemzetnek újjéle-

életét tárgyazó nemes iparkodását: Magyar dühösségnek, magyar Fanatismusnak.“

A' Ns *Poson* és *Nyitra* Vármegyék' Zászlóallyát, Ns *Abauj*, *Borsod* és *Zemplén* Vármegyék' Zászlóallya váltotta fel a' Korona örzésben, Máj. 21-dikén. Ezeknek helyébe következett 30-dikon Ns *Bihar* és *Szabolts* Vármegyék' Zászlóallya. — Az *Abauj* Vármegyebélinek Vezére: B. *Orczy* László ö Excell. ja.; a' *Borsodinak*: *Keresztstzei* Gr. *Csáky* Antal ö Nagysága; a' harmadiknak: T. *Rédei Rédey* Lajos Úr. — A' *Biharinak* T. *Baranyi* Mihály Úr. A' *Szaboltsinak* Gr. *Sztáray* Mihály ö Nagysága.

Hogy *Fiume* Városa, kedves Kormányozója' Gr. *Szapáry* tisztelt érdemeinek emlékezetét állandóul fenn marasztassa, és a' késő maradékhoz is által botsáthassa: ezen itt alább következő fontos Irást köre metzszette, 's a' követ a' Város Kapuja alá minden el gondolható pompával, a' falba bé szerkeztette. Az említett Irás ez:

D. O. M.

IOANNI. PETRO. COMITI.
SZAPÁRIO. GUBERNATORI. DE. SE.
MERITISSIMO. VIRTYTIS. DECORIS.
PVBLICI. ET. OMNIS. BONI.

PRO-

PROMOTORI. EXIMIO. BENEMERENTIVM. PATRONO. LIBERALISSIMO. LAPIDEM. HVNC. PERPETVAE. GRATITVDINIS. PERPETVVM. INDICEM. CIVES. FLVMINENSES. NVNQVAM. POSITVRI. AMOREM. POSVERVNT. ANNO. SALVTIS. clb. lb. C. C. XC.

A' pompa, Máj. 17-dikén ment véghez, éppen midőn oda lett volna a' Kormányozó Gróf Úr *Szerem* Vármegyében, székújító Gyűlést tartani. Jelen volt mindazáltal a' Hely - Tartója Gróf *Barkóczy*. — A' ki, Tisztiben való hív eljárása által meg tiszteli előbb maga magát: meg tisztelretik az másoktól is; vagy egy, vagy más módon.

* * * * *

Az *Angliai* Parlamentom 1 millió font Sterlisget ajánlott már előre is a' Királynak; a' szűzazon 's vízen meg kívántató hadi készülöteknek meg tartására. — Nem tsak *Spanyol* Ország készíti az *Anglus* ellen a' már darab időtől fogva munkában lévő hajós Sereget; hanem *Frigyeffe: Francia* Ország is. — *Aveniótól*, alig ha tsak ugyan el nem esik a' Pápa. — A' Papság akart volt Fejedelmi Széket emeltetni magának *Belgyiomban*: most is 2 milliót adott, annak mentől előbb lehető fel építésére; de mivel az Építők, hasonlók a' *Bábel* Tornya Építőihez: tsak is annyi lesz a' *Belgyi* Papi Uralkodásból, mint lett volt a' *Bábel* Tornyából. — Az említett Építőkben még most is sokat bíznak a' *Lüttichi* Papi hatalom' routói. Különös!

JE.

J E L E N T É S.

Kérettetnek az érdemes előfizető Urak, hogy a' következő fél esztendőre esendő 5 for. elő pénzt, Júliusnak első napjára, akár illy tzim alatt: *An das Hofpostamts-Zeitungsexpedition. Pro Hadi Történetek, à Vienne*; akár pedig: *à Mr Mr de Kerekes, in der Herrengasse. Nro 58. à Vienne* — fel küldeni ne terheltessenek. — Ha pedig taláztatnának valakik, a' kik nem fogják kívánni, hogy Munkánkot számokra járattassuk: méltóztassanak, mint jó Hazafiak, avagy tsak egy két for Irással is szándékjokat értésünkre adni, hogy Neveiket előre ki ne nyomtattassuk, 's azzal is terhes költségeinket ne nevellyük. — Már az Ország Gyűlése bé fog állani Budán a' jövő héten. Ennek Végzéseit tudni, minden Hazafinak kötelessége, 's kétség kívül nagy kívánsága is. Hogy kedves Hazánkfiainak ezen kívánságokat egész erőben fogjuk tellyesíteni: ezt annál bizonyosabban ígérhetjük; mivel oda le lévő érdemes Társaink minden készséggel meg fogják nekünk küldeni a' közölhető 's közlendő Dolgot. — A' Koronázás' ditső pompája fzemlélésére pedig le is fog együkünk menni, hogy az azt ábrázolandó Rajzolatok annál nagyobb tökéletességgel készülhessenek meg, mellyekkel annak idejében az érdemes előfizető Uraknak isgyen fognak kedveskedni.

A' napokban, *Elinger János Könyvnyomtatónak* betűivel egy Magyar Játék jött ki *Kaján*, ezen tzim alatt: *Igaz házi, egy kegyes jó Atya. Múlattságos Játék. Öt Fel Vonásban. — Szerzette Simai Kristóf, K. O. P.* — Ez, egy szabad Fordítás, melyben a' Kiadó a' beszélgető személyeknek terméztai tulajdon-ságokhoz képest Magyar neveket adott, és az egész

mun-

munkát, hogy Haza Nyelvünkön kellemeteflebben hangzana, Magyar rámára húzta; úgy azonban, hogy a' Történetnek leg kisebb tsonkúlást sem okozott. — A' más hátra lévő meg ígért négy Játékairól is, a' mint ezekről Történeteinknek 273 lapj. már jelentést tettünk, igéri a' Kiadó, hogy minden órán világosiágot fognak látni. A' ki ezen érdemes Hazafiúnak már ez előtt ki adott *Váratlan Vendég*, vagy *Mesterféges Ravaszág* nevezetű víg Játékát olvasta, avagy Pesten, Budán a' közönséges Játék néző helyen játszatni látta; so krajtzáriját az Igaz Háziért sem fogja sajnálni. — A' melly Könyváros és Könyvkötő Urak számos Nyomtatványokat akarnak e' Munkából venni; Pesten, Budán, Kassán, Könyváros *Veigand* Úrnak Boltjában tudakozódjanak. — Pesti tudós Profellzor *Verber* Úrnak, *Zrínyi Miklós* nevű szomorú Játéka *Kassán* Magyarra fordíttatott, 's minden órán napfényre fog jöni.

Veber Simon Péter Úr Betűivel, következő tzim alatt botsátotta közelébb egy érdemes Hazafi, hafznoflan gyönyörködtető Munkáját Világ eleibe: *Egy Falusi Nótáriusnak Budai Utazása*, mellyet önön maga, az abban esett viszontagságaival együtt, az el alatt *Magyar Szívek* fel serkentésére és mulattságára, 4 forú *Versekbe* foglalt. — Arra a' Könyvnek 30 kr. Lehet találni *Posoni* és *Komaromi* nyomtató Boltjaiban *Veber* Úrnak. *Pesten* pedig, Vásár alkalmatosságával, a' *Hatvani* Kapu mellett lakó *Kerékjártó* házának első forjában. A' Könyvárosoknál is. — A' feua említett Munkán kívül, két más új Darabok is jöttek ki tsak most *Veber* Úrnál; úgymint: *Belgrádnak meg vétele* — és A' mostani *Török Háborúra meg előző Gondolatok*. — Mind kettő, egy Nagyságos Elmének Szüleménnye. Végre:

Ram-

Rambach János Jakabnak, Hefsziai Superintend. Giffai Th. Dr és Confist. Assess. Úrná, a' Jésus Kristus Kinszenvedéséről való Elmékedései, a' négy Évang. élistáknak meg egyező Irások szerént. Hozzá adattak a' meg fészítettett Úr Jéfusnak 7 utolsó Szavairól való Elmékedései. — Németből Magyar Nyelvre fordította, 's maga költségén ki nyomtattatta Nagy István, az Aug. Conf. szerént való Sz. Lőrintzi Ekklesiának Prédikátora, és a' több Tólnai Distriktusban lévőknek fő Esperestje. Posonban Véber Simon betűivel 1790. — Az öregebbeknek 's gyenge szeműeknek kedvéért, szép vastag olvasható betűkkel nyomtattatott a' Könyv. Két Ofztályt tesz. Formája nagy nyolczad. Árja kötetlen 2 for. 30 kr. Lehet találni: Szentlőrintzen a' T. Szerzőnél; Posonban N. Nagy Pál Kereskedő Úrnál; Pesten T. Mólnár János Ev. Préd. Úrnál; Veszprémben N. Fejér János Kereskedő Úrnál; Komáromban T. Perlaky Dávid Ev. Préd. Úrnál; Győrött T. Fábry Pál Év. Pr. Úrnál.

* * * * *

Jobbítás, és Toldalék.

A' 657-dik Levélen, a' Kamarás Urak heiyett, kell olvasni: Fő Udvari Kamarás. — Az első rangú Magyar Dámák között való Haditármester Pálffy Jánosné ő Excell. ja is. — Mária Theresia idejében béjártak az első rangú Dámák az Udvarba, a' mikor réttzett: most — mint fog lenni; az, a' Királynétől függ. — A' 3-dik rangú Magyar Dámák között rövid időn a' 4-dik rangúak közé fognak fokan lépni. — Az özvegy H. Battyániné született Battyáni Gróf Alszony, Fő Udvari Mesternéje a' Királynénak (nem Gondviselőnéje). Fizetése 6000 Forint; Szállása 's Afztala az Udvarban vagyon. Kötelessége mind öszve abból áll, hogy a' Királynéval kotsikáz; a' Játék néző helybe jár; 's azt üres óráiban mulattattya.

Költ Bétsbes, Júniusnak első napján. 1790.